Ч. 122. Четвер 15 (2) червня 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Справи парлямєнтарні. — Положенє на Угорщині. — Зірванє шведско-норвеґскої унії. — Справа мирових переговорів.

Яко перша точка дневного порядку нарад збираючої ся нині палати послів стоїть закон о підвисшеню конґруи для духовеньства. Як доносять нинішні телеґрами з Відня, цілком несподівано виступило против того закона з острою опозициєю німецке сторонництво народне. Орґан того сторонництва Deutsch. nationale Corresp. в обширній статі каже, що цілком не перечить, аби духовеньству не належало ся підвисшенє платні, але висказує здивованє, що міністер скарбу, котрий при инших дуже важних видатках оправдує ся недостачею фондів, найшов так легко 9 міліонів для духовеньства. Дальше каже та часопись, що німецке сторонництво народне за ухваленє того закона буде домагати ся полагодженя кількох инших справ. В наслідок того становища німецкого сторонництва народного дискусия над законом буде дуже оживлена.

Як з Будапешту доносять, новий угорский кабінет вже утворений, а єго склад буде слідуючий: президию і міністерство скарбу обійме бар. Феєрварі, справи внутрішні Йосиф Крістофі, міністерство оборони краєвої ґен. Біґар, торговлі Вере, просьвіти Люкач, рільництва Двері, судівництва Лємі, а міністерство для Хорватиї Ковачевич.

Урядова шведска часопись поміщує письмо короля Оскара до президента норвеґского стортінґу. Король заявляє в нім, що присяга, яку обіймаючи правительство зложив яко норвеґский король, накладає на него обовязки королівскі і не позваляє єму згодити ся на то, що норвеґский стортінґ ухвалив з причини відмовленя королівскої санкциї консулярному законови. Король відмавляючи тої санкциї не переступив своєї власти, яка єму прислугує по силї конституциї. Крім того взгляд на норвеґский нарід накладає на него обовязок користати з того конституцийного права. Письмо простує заяву міністрів, немов би постанова відмавляюча санкциї була позбавлена конституцийної важности длятого, що ні один з міністрів не міг підписати ухвали короля. Одною з головних засад конституциї, а іменно найважнїйшою єсть та, що Норвеґія має бути конституцийною державою. Однако з тим не дасть ся погодити то, щоби король був знижений до орудия без волї в руках міністрів. Коли би міністри могли відмовою своїх підписів спинити переведенє королівскої ухвали, то норвеґский король був би виключений від участи в правлїню. Така конституция була би для короля понижаючою, а для самої Норвеґії шкідною. Вкінци король протестуючи против ухвали стортінґу, заявляє, що тепер він і шведский сойм порішать, чи зірванє унії було законне чи ні.

Париські часописи висказують ся дуже недовірчиво о американьских надіях на скоре заключенє мира. Петербурґский кореспондент Temps-а розмавляв з високим росийским достойником з міністерства справ заграничних. Той достойник мав єму заявити: „Ми готові розмовити ся з Японією, але то не здержить наших дальших приготовлень". Инший знов достойник сказав, що Росия не згодить ся на заплаченє воєнного відшкодованя, а хиба лиш зверне кошт удержаня полонених. — З Токіо доносять, що вість о мирових переговорах принято там з великим недовірєм, бо побоюють ся, аби держави не позбавили знов Японії овочів тої кровавої війни. Крім того Японцї певні побіди над Линевичем і тому уважають розпочатє переговорів передчасним. Японьска праса підносить, що Японія мусить домагати ся що найменше 850 міліонів єнів відшкодованя. Коли би мікадо хотів навіть поставити Росиї користнїйші услівя, то не буде міг того зробити, бо виставив би ся на невдоволенє населеня. І з Пе-

---

1)

Норвеґія і Швеция.

(Історично-етноґрафічна розвідка. — Написав К. Вербин).

ЧАСТЬ ПЕРША.

I.

На історичнім переломі. — Роздор межи Норвеґією а Швециєю. — Адреса стортінґа до короля Оскара II. і єго відповідь. — Дальші події в Норвеґії і можливі наслідки.

Переживаємо дивні і великої ваги часи. Ніхто не заперечить, що ті великі події, які відбувають ся в наших очах, творять історичний перелом, кінчать одну, стару і розпочинають другу, нову добу історичну в розвитку людскости, бо они як своїм значінєм так і розмірами та оріґінальностию суть того рода, що не знаходимо для них порівнаня в історії; они щось зовсім нового, щось небувалого. Бо коли н. пр. відкритє Америки мусїло свого часу безперечно викликати великі зміни в цілім сьвіті, показавши людям нову, незнану часть землї і ввівши єї в рахубу до нових політичних і економічних комбінаций, то все-таки відбувало ся оно поволи і постепенно та не потрясло так сильно старим сьвітом, як теперішна росийско-японьска війна, котра, так сказати би, елементарною силою видвигнула новий, майже зовсім незнаний доси нарід жовтої раси, уважаної доси за послїднїйшу і не лиш поставила єго на рівнї з народами білої раси, але й потрясла так глубоко старим сьвітом, що захитала одною з наймогутнїйших держав европейских в самих єї основах і усунула єї майже до ряду держав другого степеня, а тим витворила не лиш в Европі, але й в цілім сьвіті широке поле до нових політичних і економічних комбінаций. Чи був би хтось коли припускав, що малесенька Японія побідить і побє велику і могучу Росию так дуже, що позбавить єї не лиш панованя на Далекім Всході, але й ослабить єї силу та відбере їй так велике ще до недавна значінє в самій Европі? Навіть по упадку Порт Артура ще ніхто того не сподівав ся, ніхто того не припускав. А довели до того такі величезні і страшенні та кровαві битви, як на суши під Мукденом і послїдна на мори коло Цушіми, битви, яких історія доси не записала. Так записав ся кровавими слїдами в історії людскости початок двайцятого столїтя, а величезні струї людскої крови чей не поплили надармо!

Але ще не скінчила ся росийско-японьска війна, ще навіть не виринула була гадка зробити конець тій безпощадній борбі і тому величезному проливови крови, як знов в самій Европі, на далекій єї півночи, в краю, де нарід відзначуєсь від инших своїм білявим волосєм, стала ся друга важна подія, котра так само не має приміру в історії. В Норвеґії прийшло до революциї. Були вже всїлякі революциї, але такої, як теперішна в Норвеґії, історія ще не записала. Вже само слово „революция" наповняє нас страхом, бо наводить на гадку наглий і несподіваний пролив крови, страшні убийства, яких допускає ся звичайно гноблений нарід в самообороні, коли єго вже берєсь розпука і він не видить иньшого способу, яким міг би видобути ся на волю. Найстрашнїйшою була безперечно велика францускa революция, котрої жертвою стали ся тисячі а тисячі навіть зовсім невинних людий. Прикру і погану згадку лишила по собі в наших часах недавна революция в Сербії, котра зглядила зі сьвіта династию Обреновичів. Жертвою так сказати би часткової революциї стали ся в Росиї в найновійших часах вел. кн. Сергій, міністер Плеве, ґубернатор Бобріков і др. Щось подібного в Норвеґії не було; там зовсім спокійна, безкровава революция позбавила шведского короля норвеґскої корони. Що так стало ся, що так могло стати ся — се дасть ся пояснити хиба лиш характером народним, єго культурою і цивілізациєю та єго устроєм суспільним і державним. Такий нарід, що так спокійно і мирно, але мимо того з цілою рішучостию і енерґією уміє постояти за свої народні права і їх боронити, годить ся близше пізнати і длятого постановили ми тут познакомити з ним і єго краєм наших читателів; але поки що мусимо насамперед для ліпшого розуміня самої події і єї значіня розповісти дещо про ню і ті причини, які довели до неї.

Але при сій нагоді хочемо ще на одно звернути увагу. У нас до недавна морочили дуже та ще й нині морочать потрохи людем голови т. зв. „славянофільством" або „славянолюбством" і „панславізмом" або „всеславянь-

тербурга доносять, що вигляди на мир не суть добрі. Именно консервативне сторонництво, що пре за дальшим веденєм війни, бере гору, чого доказом єсть то, що міністром просьвіти має стати один з найбільших консерватистів проф. Будилович. До того і телеґрами ґенерала Линевича прутъ до дальшої війни і заповідають российским войскам побіду.

Новинки.

Львів, дня 14 червня 1905.

— Іменованя. Др. Мих. Фляттав іменований правительственним радником і директором поліциї в Кракові. — Професор львівского університету др. Кар. Гадачек іменований членом австрийского археольоґічного інститута.

— Шах перский у Львові. Вчера о годині $7\frac{1}{2}$ вечером прибув до Львова двірским поїздом з Підволочиск шах перский Музафер-Еддін. З тої нагоди місто Львів набрало незвичайного вигляду. Вже о годині $6\frac{1}{2}$ в улицях, котрими мав відбути ся в'їзд достойного гостя до міста, почали показувати ся відділи войск в повній параді з умаєними дубовим листєм чаками і почали творити шпаліри по обох сторонах улиць. На переміну стояли полки піхоти лінієвої і оборони кравевої, уланів, драґонів і батериї артилериї. Поза шпалірами зібрали ся на цілім просторі від зелізничого двірця до готелю Жоржа многотисячні товпи народу. Тимчасом на двірци зібрали ся представителі властий дожидаючи приїзду гостя. Точно о означенім часі заїхав поїзд перед дворець. В пятім з черги ваґоні двірского поїзду появили ся при вікні лиця двоїх дїтий: 10-лїтного сина і 8-лїтного внука шаха, за ними стояв шах з рукою приложеною до шапки, дальше Є. Е. п. Намістник ґр. Потоцкий, командуючий ґенерал Фідлер і найвисші достойники двірскі шаха. В слідуючих вікнах видко було лиця дружини шаха. Серед звуків перского гимну висів шах з ваґона з п. Намістником, котрий представив достойному гостеви ґр. Лося і прочих зібраних на перонї достойників і предстѣвителів властий. Шах по кількох словах повитаня перейшов перед почетною компанією і удав ся до двірского сальону на двірци, де відбуло ся cercle. По хвилї появив ся володар Персиї на східцях перед двірцем, повитаний перским гимном відограним войсковою музикою. Відтак рушив довгий ряд повозів до міста. В першім їхав віцепрезидент п. Михальский і радний Рідль, в слідуючім радник поліциї п. Венц, дальше п. Віцепрезидент Намістництва ґр. Лось, а за ним поїзд, в котрім сидїв шах з п. Намістником ґр. Потоцким. Перед повозом шаха їхав на кони майор 9 полку драґонів, а побіч повоза ґенерал Коллер, відтак їхали син і внук шаха, а в дальших повозах дружина і представителі австрийских властий. Повози їхали поволи і о годині $8\frac{1}{2}$ вечером в'їзд скінчив ся перед готелем Жоржа.

— З драматичного товариства ім. Ів. Котляревского. З причини, що надзвичайні загальні збори товариства, скликані на 10-го с. м. задля вибору заступника голови, не відбули ся тому, що явило ся лише кільканайцять членів, а до важности рішень вимагана єсть статутом присутність 30 членів, оповіщує отсим Виділ товариства, що другі надзвичайні загальні збори для вибору заступника голови будуть в середу дня 28 червня точно о 5 год. по полудни в сали тов. „Руска Бесїда“. Виділ просить Вп. членів, щоби сим разом сповнили свій обовязок, бо задля браку заступника голови спиняє ся діяльність Виділу. На загальних зборах наступить уконституованє комісиї для придбаня драматичного репертуару. — *Г. Огоновский*, голова. *Н. Войцеховский*, секретар.

— Книжки на нагороди для шкільної молодежи. Ц. к. краєва рада шкільна порішила поручити отсі видавництва руского Товариства педагоґічного у Львові на нагороди пильности і до шкільних бібліотек для молодіжи народних і виділових шкіл: 1. „Анґлїйскі казки“, з російскої мови переклав Любомир Селяньский. Львів 1902. Ціна 24 с. 2. Е. Ярошиньска: „Повістки для молодіжи“, Львів 1902. Ціна 24 с. 3. „Збиточник Гумфрі“, оповіданє з анґлійского, Львів 1904. Ціна 70 с. 4. „Робінзон Крузо“, на основі ориґіналу і переводів зладила К. М. Львів 1903. Ціна 1 К 50 с. 5. „Істория куска хліба“, перерібка з францускокого, листи до молодої дівчини. Львів 1903. Ціна 50 с.

— Процес єпископатів румуньского з сербским в Угорщинї. Румуньский православний митрополит Менціяну разом з єпископами видав процес против сербского патриярха Бранковича і єпископів. Давнїйше Серби і Румуни були під управою карловацкого сербского патриярха, аж 1868 р. відділили ся Румуни від Сербів, дістали свого митрополита в Себені і установили свою независиму православну церков. Тоді і поділили ся церковним майном, але з 27 монастирів Румуни дістали тільки оден. Тепер зажадали они від Сербів відданя трох монастирів, які лежать на териториї заселеній Румунами, а то бездиньского, сентдердьского і месичійского (вартість тих монастирів 10,000.000 корон). Сербский єпископат не хоче добровільно віддати тих монастирів і з сего процес.

— Нагла смерть. В ночи з дня 10 на 11 с. м. померла в своїй палаті скоропостижною смертю вдова-княгиня Мария Кіньска в 70-ім році житя. Покійна була дочкою князя Кароля Ліхтенштайна. Тіло її буде перевезене до Германместец в Чехії.

— Троє дітий спалених. В Ґрос-Немчіч — як доносять з моравского Берна — вибух оногди грізний пожар, котрий знищив 8 селяньских загород. Троє дітий одного з погорільців погибло в огни.

— На дожизненну вязницю засудив сими днями трибунал судїв присяжних в Вельс, в горішній Австриї теслю Франца Айхингера. Допускав ся він в вісьмох ріжних місцевостях злочину підпалення, лише в тій одинокій цїли, аби мати досить тесельскої роботи при відбудові домів.

— Скритоубийство для рабунку. В Ракошфальва на Угорщині — як доносять з Будапешту — убив оногди візник Франц Орбан свою господиню, властительку зелізного склепу Ґольдперову; відтак зрабувавши найдену в шафі готівку і золоті річи, утік в незвістнім напрямі.

— Убийство і самоубийство. З Задару доносять: В суботу о годині 6-ій вечером прийшов до бюра заступника директора краєвої дирекциї скарбу, старшого скарбового радника Россінього, виданений недавно із служби скарбовий концепіст Вем і вистрілив два рази з револьвера до Россінього, поціливши его в серце. Россіні упав трупом на місци. Відтак Вем третим вистрілом з револьвера відобрав собі житє.

— Самоубийство. В пятницю минувшого тиждня хотів собі відобрати житє вистрілом з револьвера Отокар Мичка, 28-лїтний пивовар, родом Чех. Мичка прибув того дня поїздом із Стрия рано, а по полудни недалеко двірця два рази вистрілив до себе і тяжко ранив ся в голову. Мичку відвезено до загального шпиталя.

ством“, доказуючи, що всї народи славяньскі повинні не лиш держати ся разом, але навіть і підпорядкувати свої специяльні, окремі, народні інтереси загальній идеї славяньскій. Були часи, коли доказувано, що всї народи повинні стреміти до того, щоби сполучити ся в одну цілість і утворити колись одну велику славяньску державу, бо аж тоді міг би після думки тих людий, що ширили ту гадку, настати рай для всїх. При тім вказувано нам часто яко на примір на народи ґерманьскі, що також держать ся разом. Не потребуємо, здаєсь, пригадувати то, що як деинде так і у нас вказувано головно на то, що всї народи славяньскі повинні старати ся сполучити ся з Росиєю, ба навіть приняти російску мову яко спільну для всїх. Хто се робив, длячого і в чім головно інтересі, се звістно також загально і аж надто добре. Що кождий розумно і щиро думаючий чоловік повинен стреміти і причиняти ся до того, щоби не лиш споріднені, братні народи, але й взагалі всї народи а передовсїм найблизші сусїди жили з собою в згоді і любови, се річ зовсїм ясна; але до чого доводить лиш сама теория, котра в практицї не дає ся перевести, се як раз найлїпше видимо на тім союзї, який доси сполучав оба братні народи, Норвежців і Шведів. Вже сама зверхна природа сполучила оба ті народи, як не може бути лїпше; оба они мовою, вірою, звичаями і обичаями дуже споріднені з собою; оба жиють побіч себе майже на однаковій земли і в однаковім підсоню та серед майже однакових обставин; навіть історія звязала їх була разом мало що не на цілу сотку лїт, а мимо того що видимо нині? Оба братні народи розійшли ся, бо єсть щось в їх внутрішній природі, що заставляє їх, пре їх жити своїм зовсїм окремим житєм. Се хиба найлїпший доказ, найлїпша наука для тих, що гадають, що спільний уніформ закриє, затре ріжницю житя і зробить одно тїло там, де суть дві окремі душі. Згоду і любов між народами як і між поодинокими людьми витворюють не спільний уніформ, не зверхна однакова форма, але спільність інтересів і признанє всего того, що єсть питоменностию якогось народу, що складає ся на душу народу. Хто не увзгляднює духових потреб народу, той може й мимоволї убиває єго тїло і скорше чи пізнїйше мусить стрітитись з єго опором. Роздор, який тепер настав межи обома братними народами в Скандинавії, повинен бути наукою для тих, що хотять і уміють шукати єї в історії народів.

День 7-го червня с. р. став ся памятний в історії норвеґского народу. Того дня ухвалив стортінґ (заступництво народу, народна рада) в Християнії слідуючу адресу до шведского короля Оскара II.:

„Ваше Величество! Позаяк всї члени ради державної зложили нині в стортінґу свої уряди, а Ваше Величество в протоколї з 27 мая заявили урядово, що не в силі постарати ся для краю о нове правительство, то **конституцийна власть короля в Норвеґії** перестала **єствувати**. Було длятого обовязком стортінґу яко заступника норвеґского народу уповажнити безпроволочно членів уступивної ради державної, щоби яко норвеґске правительство виконували поки що власть признану королеви, а то згідно з постановами конституциї королївства Норвеґії і обовязуючими законами, именно же з такими змінами, які потрібні внаслїдок того, що сполученє зі Швециєю, яке ставить за услівє спільного короля, зірване внаслїдок того, що **король перестав виконувати свою власть яко король Норвеґії.** До такого наслїдку довів хід розвою, що був сильнїйший як бажанє і воля поодинокого чоловіка. Заключену в 1814 р. унїю понимали оба народи вже від першої хвилї зовсїм инакше.

„Зі шведскої сторони були змаганя розширити спільність, з норвеґскої сторони були змаганя обмежити ся на приписану в державнім акті спільність, а впрочім самодержавну власть обох держав уважано у всїх справах яко противну унїї. Принципіяльна противність в пониманю характеру унїї викликала многі непорозуміня межи народами. Норвеґский нарід був змушений дивити ся на кривджене свого конституцийного права, своєї самостійности і своєї національної чести. Унїя мала своє значінє, доки могла причиняти ся до піднесеня добра і щастя обох народів і берегла їх самостійність яко держав независимих. Але понад унїєю стоїть для нас Норвежців наша норвеґска вітчина, а для Шведів їх шведска і цїннїйшими як полїтична звязь єсть чувство солїдарности і добровільна згода обох народів. Для того чувства солїдарности межи норвеґским а шведским народом, котре мало забезпечити щастє обох народів і їх силу на зверх, стала ся унїя небезпечною.

„Коли тепер тота сполука розвязує ся, то норвеґский нарід не має більшого бажаня як то, щоби **жити в добрім порозуміню зі всїма, а не менше й з народом шведским та династиєю, під котрої проводом нарід наш мимо многих і завзятих спорів ізза унїї зазнав так значного духового і материяльного розросту.** На доказ того, що труди і борба норвеґского народу задля повної самостійности вітчини **не мали за причину нїяку знехоту против королївского дому і шведского народу та й не лишили по собі нїякого**

— **В справі бурси для дівчат в Тернополи.** Філія Руского товариства педаґоґічного в Тернополи а властиво єї жіночий кружок, признаючи конечну потребу рускої бурси для дівчат, рішив ся з початком вересня с. р. ввести бурсу в житє. Беручи на увагу, що всї наші міста вже давно мають такі бурси, лиш Тернопіль до нинї не має такої інституциї, дальше узгляднюючи то, що до школи виділової що раз то більше дівчат Русинок записує ся а приміщеня шукає в чужих домах, відчинене бурси рускої для дівчат в Тернополи єсть конечно потрібне. Тому відносить ся виділ Кружка з зазивом до родичів, котрі мають намір свої доньки з початком шкільного року посилати до шкіл в Тернополи, щоби зголосили ся до уміщеня їх в нашій бурсї. Оплата за уміщенє буде виносити місячно 30 до 40 К. Позаяк вихованцї нашої бурси мали би учащати до виділової школи або приватної учительскої семинариї з польским язиком викладовим, проте буде їм уділяти ся науку лїтератури, історії рускої і гри на фортепянї з виділу товариства безплатно. Від числа зголосивших ся учениць залежати буде винайм мешканя, проте зволять інтересовані родичі зголосити ся найдальше до дня 15 липня н. ст. с. р. до виділу філії Руского товариства педаґоґічного на руки Мариї Солтисової, Тернопіль ул. Заруда. — *Вид л.*

— **Товариство „Просьвіта"** при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені можна набути в канцеляриї товариства (Ринок ч. 10) по слїдуючій ціні в коронах: Фінляндия і Сагара 0·44, Повістки („Тіточка Ганна" і „Два старці Боґоміьлцї") 0·36, Житє сьв. о. Николая 0·40, Пасїка 0·70, Про лучбу ґрунтів або комасацию 0.80, Спартак, провідник римских ґлядіяторів 0.90, Гетманьскі свати 0.50, На послуханє до Відня 0.40, Оферма 0·40, Від чого вмерла Меланя 0·40, В глухім кутї 0·40, Сотні роковини народного письменства Руси-України 0·52, Цїкаві розмови про державм і народи Европи 0·60, Батько Петро і єго діти 0·40, Дещо про молоко 0·40, Фармазони і поезиї Ю. Федьковича 0·60, Абрагам Лїнкольн 0·50, Горить 0.60, Як чоловік бореся з природою 0·90, Під морскими хвилями 0·40, Кілька рад і перестород для хліборобів 0·45, Про обірник і инші навози 0·60, Істория України-Руси (з образками) 0·30, Молитвенник народний в звичайній оправі 0·80, Велик. молитвенник „Хвалите Бсоспода з небес" в оправі полотняній з футералом 1·80, Великий молитвенник в оправі шкіряній з футералом 2·40.

Телеґрами.

Відень 14 червня. Цїсар виїздить в неділю до Будапешту на похорон бл. п. Архикнязя Йосифа. Прибуде там о годині 4-ій, а о годині $5^1/_2$ від'їде назад до Відня.

Відень 14 червня. З причини смерти Архикнязя Йосифа проґрама принятя шаха перского у Віднї буде о тілько змінена, що не відбуде ся дня 18 с. м. ґалевий обід і заповіджене ґалеве представлене в опері.

Будапешт 14 червня. Кошут яко президент сполученої опозициї вислав кондоленцийну телеґраму до Архикнязя Йосифа Августа. Скликано провідників сторонництв для обговореня справи похорону бл. п. Архикнязя Йосифа.

Атени 14 червня. Коли президент мінїстрів Делїяніс виходив вчера з будинку парляменту, картяр Ґеракозіс пхнув єго ножем в черево. Делїяніс лежить умираючий. Убийника арештовано. Товпа хотїла єго убити на місци.

Атени 14 червня. Делїяніс помер від рани завданої єму убийником. Виновник замаху наближив ся був до него в хвили, коли Делїяніс виходив з будинку парляменту і поцїлував єго в руку, але рівночасно витягнув ніж і пхнув ним міністра. Стверджено, що убийник перед лїтами убив свою жінку і тодї засуджено єго на 18 лїт вязниці. Він заявляє, що хотів пімстити ся на Делїянісї за то, що той недавно зарядив замкнене всїх домів гри. Король, котрий перебував на селї, вернув на вість о замаху до Атен і нинї під єго проводом відбула ся міністерияльна нарада. Похорон відбуде ся в пятницю на кошт держави.

Париж 14 червня. Слїдчий судия переслухав вчера анархіста Малятта, котрий зізнав, що єсть членом революцийної партиї, що веде борбу за увязнені в Ішпанії особи. Замах на короля Альфонса мав бути демонстрациєю против ішпаньскої монархії.

Токіо 14 червня. Урядово доносять, що російский відділ зложений з ріжних родів войск напав в околици Пітінчен на Япанців, але єго відперто. Страти доси незвістні.

Петербург 14 червня. Ґен. Линевич телеґрафує, що дня 12 с. м. япаньска передна сторожа напала на російский відділ зложений з ріжних родів оружия і виперла єго з позиций коло мандариньскої дороги. Другий відділ піхоти і артилерії рушив на всхід від дороги мандариньскої і обсадив вижину на правім березї ріки Куо.

против них оґірченя, просить стортінґ уклінно Ваше Величество причинити ся до того, щоби одному з князів роду Вашого Величества вільно було зречи ся прав до шведского престола і приняти вибір на короля Норвеґії.

„День, в котрім норвеґский нарід одержить свого власного короля, щоби він вступив на старий трон Норвеґії, стане ся добою спокійнїйших условин роботи для Норвеґії, добою добрих сердечних відносин до шведского народу і добою мира та згоди в щирій злуці на півночи для охорони культурних народів, їх свободи і їх самостійности. Переконаний о тім важить ся стортінґ висказати ту крішку надію, що то, що тепер стало ся, вийде всїм на добре, також і для Вашого Величества, для особи котрого норвеґский нарід збереже завсїгди поважанє і преданність."

Отсе єсть той майже зовсїм дословний великий акт історичний, котрий зробив в зовсїм спокійний і мирний спосіб такий переворот державний, як доси, а певно в инших державах та у инших народів не міг би обійти ся без проливу крови, може навіть і лютого та великого. Заступники народу сказали просто королеви: Ми тебе шануємо і поважаємо; ми не вороги шведского народу і готові жити з ним в повній згоді і злуці для охорони культурних інтересів народів на далекій півночи; але, ти королю, сам признаєш урядово, що не можеш постарати ся о нове правительство для краю, отже твоя конституцийна власть в краю скінчила ся а заступники народу мусять для того самі постарати ся о то, щоби було нове правительство, бо машина державна не сьміє станути анї на хвильку. Отже, ти королю, перестаєш від нинї бути королем в Норвеґії.

Так отже стортінґ усунув з престола короля звичайним почерком пера, нїби так, як то в инших державах дає звичайно монарх димісию своїм міністрам, коли они не хотять, не можуть або не вміють сповняти обовязки принятого на себе уряду, висказуючи їм при сїй нагоді ще свою подяку та увіряючи їх о своїй ласцї і на будуче. Стортінґ обіцяв навіть приняти за короля для свого народу якогось князя з королівскої родини, але під услівєм, що він не буде мати нічого спільного зі Швециєю.

Чи не дивно, чи не незвичайно се виглядає? В иньших монархічних державах стоїть звичайно монарх понад народом а навіть в такім случаю, коли він має спільний голос з народом, власть єго уважають за вищу і лиш монархови прислугує право зречи ся престола. В Норвеґії стало ся инакше. Тут представителї народу поставили ся висше понад монарха свого краю; они нїби показали єму, що нарід висший і що не нарід служить тому, котрий ним править, але той, що править, служить народови. Щож се єсть? Се основа републиканьского устрою державного. Лиш в републиці найвисший управитель краю стає ним з волї народу і так само з волї народу перестає ним бути, отже поправдї не єсть нічим иньшим як лиш найвисшим урядником, представителем найвисшої власти державної, яку собі нарід установляє. Але Норвеґія не република; она королївство здавен давна і готова навіть дальше ним бути, коли тимчасом поступованє стортінґу виглядає зовсїм так, як би оно вийшло зпід впливу републиканьскої ідеї. Як се могло так стати ся, то поучить нас характер норвеґского народу, єго конституция та істория униї Норвеґії зі Швециєю.

(Дальше буде).

Господарство, промисл і торговля.

— **Цїна збіжа у Львові дня 13 червня:** Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·50 до 8·60; жито 6·40 до 6·50; овес 7·20 до 7·40; ячмінь пашний 6·50 до 6·75; ячмінь броварний 6·90 до 7·—; ріпак 12·50 до 12·75; льнянка —·— до —·— горох до вареня 7·75 до 9·50; вика 11·50 до 12·50; бобик 7·50 до 7·75; гречка 10.50 до 12·—; кукурудза стара 7·75 до 8·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 40·— до 60·—; конюшина біла 50·— до 65·—; конюшина шведска 45·— до 65·—; тимотка 25·— до 32·—.

За редакцию відновідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).